

Ὁ ἱερεὺς τοῦ Πενοὲ ἦν καχεκτικός, ἰσχνός, μὲ κοιλανθείσας παρεῖας, ὅξυ πωγώνιον, γωνιωδὴ κεφαλὴν καὶ ἀραιὰν μιζοπόλιον κόμην.

Ἐφαίνετο ἀνθρώπος ταπεινὸς καὶ πτωχός· ἐν τούτοις ἡσθάνετό τις βλέπων αὐτὸν ὅτι εἶχεν ἐνώπιον αὐτοῦ ἀξιοπρεπεῖαν ἀνθρώπου, πληθὴ ἀγαθότητος.

Ἐνθ' ὁ ἱερεὺς ἐχαίρετα τοὺς ἐν τῇ ἐπαύλει καὶ ἐλάμβανε τὴν παρὰ τὴν θερμάστραν συνήθη αὐτῷ ἔδραν, ὁ χωροφύλαξ, διὰ τῆς βροντώδους αὐτοῦ φωνῆς, ἀνέκραξε :

— Καλὴ ὁσπέρᾳ σας ! Εἰσθε καλὰ, κυρία Κερανδάλ ;

Καὶ χωρὶς ν' ἀναμείνῃ ἀπάντησιν :

— Ἐλα, ὦραία ! Τόσῳ τὸ καλλίτερον ! Καὶ σεῖς, δεσποινίς Ἀγνή ; Πάντοτε ὠραιότερα. Σὰς φέρω μίαν ἀνθοδέσμην μὲ τὴν ἀδειαν τῆς κυρίας Κερανδάλ. Εἶναι ἀπὸ ἀνθῆ τοῦ ἰδικοῦ μου κήπου, τὸν ὁποῖον μόνος μου ἐγὼ καλλιερῶ. Χειρίζομαι τὸν λίγγον, ὅπως καὶ τὸ ξίφος· τὰ ὅπλα τῆς εἰρήνης, ὅπως καὶ τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου !

Ἔτεινε τῇ Ἀγνῇ τερατώδη ἀνθοδέσμην, ἐν ἣ ὑπῆρχον ἀναμῖξ δάλεαι, καρυόφυλλα, νάρδος καὶ ἄλλα φυτὰ καὶ ἀνθῆ.

— Δὲν θέλω, δεσποινίς Ἀγνή, νὰ ἔχετε ἄλλα ἀνθῆ, εἰμὶ τὰ ἰδικά μου, εἶπε γελῶν.

Ἐκείνη ἀπήντησε δι' ὑποκλίσεως.

— Εὐχαριστῶ, κύριε Μισό.

— Λοιπὸν, ἐνωμοτάρχᾳ, εἶπεν εἰρωνικῶς ὁ Κορεντίνος, θὰ σὲ ἐθαύμαζεν ὅλος ὁ κόσμος βλέπων σε μὲ αὐτὸ τὸ φορτίον.

— Ἐκρέματο εἰς τὸ ἐφίππιόν μου. Θὰ τὸ ἔφερα ὅμως εὐχαρίστως καὶ πεζός. Διὰ τὰς φίλας του, ὑπέλαβε ρίπτων ἐπὶ τῆς Ἀγνῆς φλογερὸν βλέμμα, δὲν αἰσθάνεται κανεὶς τὸν κόπον.

— Πάντοτε εὐγενὴς ὁ ἐνωμοτάρχης, παρετήρησεν ὁ Ἴβ Κερανδάλ ἀτενίζων τὴν Ροζίνα. Διὰ νὰ σὲ ἀνταμείψωσιν, Μισό, θὰ σοὶ δώσουν θέσιν πλησίον τῆς κόρης, μὴ τῆς λέγεις ὅμως πολλά. Αὐταὶ αἱ κόραι ἀνάπτουν εὐκόλως, καὶ ἡ στολὴ δελεάζει.

— Εἰς τὸ τραπέζι, εἶπεν ὁ Κορεντίνος.

Ὁ κύριος τοῦ Πενοὲ καὶ οἱ συνδαιτυμόνες ἐτοποθετήθησαν ὡς θὰ ἔπραττον πρὸ δύο ἢ τριῶν αἰώνων, τῆς πυργοδεσποίνης ἐχούσης πρὸ μὲν τὰ δεξιὰ αὐτῆς τὸν ἱερέα, πρὸς δὲ τὰ ἀριστερὰ τὸν κολοσιαῖον ὑπαξιωματικόν, εἶτα τὴν θυγατέρα καὶ τοὺς υἱούς της καὶ τέλος εἰς τὸ ἄκρον μικρὸν ὑπηρέτην τῆς ἐπαύλεως τὸν Ζοσίλ Τρενέκ.

Ἡ Ροζίνα περιήρχετο τὴν τράπεζαν δραστηρίᾳ, ἀπωθοῦσα ἡρέμα τὴν ἔδραν τοῦ Ἴβ ὁσάκις διήρχετο ὀπισθέν του, ἐνθ' ὁ Ζοσίλ ἔτρωγε μετὰ πολλῆς ὀρέξεως.

Ἡ συνδιάλεξις ἐν ἀρχῇ ἦν μηδαμινή. Πάντες ἔτρωγον καὶ οὐδόλως ἤθελον νὰ ὁμιλῶσι.

Ἡ Ἀγνή τέλος διέκοψε τὴν σιωπὴν.

— Μήπως ἔχετε εἰδήσεις ἀπὸ τὸν μεγάλον πύργον, διδάσκαλε ; ἡρώτησε.

Ἡ Ἀγνή ἦτο νέα. Εἶχε διέλθῃ δύο ἔτη εἰς τινὰ μονὴν τοῦ Βαν. Δὲν ἐγνώριζε τὸν κόσμον, ἤκουσεν ὅμως νὰ ὁμιλῶσιν ἄορίστως περὶ αὐτοῦ, ὡς περὶ τινος μεμακρυσμένης νήσου ἐν τῇ ἱστορίᾳ ναύτου, ἰδόντος αὐτὴν μακρόθεν. Αἱ σύντροφοι αὐτῆς ἐν τῇ μονῇ ἦσαν κόραι καλλιεργητῶν ἢ βρεττανῶν ἀστῶν, μὴ γνωρίζουσαι πλείοτερα αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ Ἀγνή ἐγνώριζεν ὅτι ἦτο ὦραία. Αἱ λαμπρότητες τῶν Φοντερόζ ἐλαμπον ἐνίοτε εἰς τὰ ὄνειρα αὐτῆς, ἀνευ σκέψεων φθόνου ὅμως, διότι ἦν φῶσει ἀγαθὴ καὶ εὐλικρινής.

Οἱ ἀδελφοὶ Ἰάκωβος καὶ Κορεντίνος εἶχον τὰ σκληρὰ τῆς φυλῆς των ἐνστικτὰ, ἅτινα εἶχον κληρονομήσει ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

Ἡ μήτηρ ἦν χωρική, ἀδυνατοῦ χαρὰ κτήρος καὶ δυσειδαίμων.

Ἡ Ἀγνή τοῦναντίον εἶχε τὴν λεπτότητα καὶ τὴν χάριν δεσποινίδος τοῦ ἸΓ' αἰῶνος ἡνωμένας μὲ τὴν ἀθωότητα καὶ τὴν ἀγνοίαν κόρης ἀνατραφεύσης μακρὰν τῶν πόλεων, εἰς τὸ βάθος τῶν δασῶν τοῦ Μορβάν ἢ τῶν χέρσων τῆς Βρεττανίας.

Ὅ,τι διέκρινεν ἐπὶ αὐτὴν ἦν ἄκρα φυσικὴ ἀγαθότης, ψυχὴ φλογερὰ καὶ τρυφερὰ ἐνταυτῷ, ἕτοιμος ν' ἀποκαλυφθῇ, ἥρκει ὁ ἐκλεκτός της νὰ ἐπραγματοποιή μίαν τῶν χιλίων χιμαϊρῶν, αἵτινες ἐγεννῶντο ἐν τῇ φαντασίᾳ της, διεγειρομένη ἐκ τῆς γειτνιάσεως τοῦ Σαὶν-Ζιλδὰς καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ πλούτου.

Ὅσάκις ἐβλεπε διερχομένην τοῦ Πενοὲ τὴν δεσποινίδα δὲ Φοντερόζ ἐπὶ τοῦ ἐξαισίου ἵππου της, ἡ καρδίᾳ της συνεθλίβετο. Ἐρριπτε θλιβερόν βλέμμα ἐπὶ τοῦ πενιχροῦ αὐτῆς δωματίου καὶ ἐθλίβετο διὰ τὴν ἀντιθεσιν.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ τῆς νεάνιδος ὁ ἱερεὺς ἀπήντησε :

— Ναί, δεσποινίς Ἀγνή.

Ἀλλ' ὁ ἱερεὺς δὲν εἶπε τί πλέον ἐξακολουθῶν νὰ τρώγῃ.

— Ἰδοὺ μία ἀθλία οἰκία ὅπου εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ γηράσῃ, εἶπεν ὁ ἐνωμοτάρχης ἀπομάσσων τοὺς μύστακας.

— Ἄν εἰμεθα ἡμεῖς ἐκεῖ, παρετήρησεν ὁ Κορεντίνος, θὰ ἐπερνοῦμεν χαριτωμένην ζωὴν· ἀλλ' ἡ κυρία μαρκησία δὲ Φοντερόζ ἀποφεύγει τὸν κόσμον καὶ εἶναι μισάνθρωπος.

Ὁ ἱερεὺς διεμαρτυρήθη.

— Ὡ ! ὄχι, εἶπεν ἐμφαντικῶς.

— Εἰμαι βέβαιος, παππᾶ μου, ὑπέλαβεν ὁ Κορεντίνος. Ἐχω λόγους νὰ τὸ λέγω.

Ἐτόνιζεν ἐκάστην λέξιν μετ' ὀργῆς μόλις συγκρατουμένης. Αἱ ἀπειλαὶ τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐπέβον τὰ στήθη του.

— Καὶ μὴ λησμονεῖτε ὅτι τὸ Σαὶν-Ζιλδὰς εἰμποροῦσε νὰ ἦτο ἰδικόν μας, προσέθηκε.

— Θὰ εἰσθε εὐτυχέστεροι ; παρετήρησεν ὁ Μισό ρίπτων ἐκφραστικὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς Ἀγνῆς, ἥτις ἠρρυθρίασε. Ἐχετε καλὴν καὶ στερεὰν οἰκίαν καὶ γαίᾳς. Ζῆτε ἀνέτως καὶ περιποιεῖσθε τοὺς φίλους.

— Χάρις εἰς τὸν Ἴβ, ὁ ὁποῖος ἐργάζεται.

— Δὲν παραπονοῦμαι, εἶπεν ἀπλῶς ὁ Ἴβ.

— Κυνηγᾷς ὅταν θέλῃς καὶ ὅπου θέλεις καὶ τὸ κυνήγι δὲν λείπει. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μεγάλη. Ἀλήθεια, κυρία Κερανδάλ ;

— Ἄρες τὴν μητέρα, ἐνωμοτάρχᾳ, εἶναι κακοδιάθετος.

— Καὶ ὅμως, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος, ἂν ἐχρειάζετο νὰ ἐνοικιάσωμεν τὴν ἐπαυλιν, θὰ ἐψοφούσαμεν ἀπὸ τὴν πεῖνα.

— Δὲν θὰ τὴν ἐνοικιάσωμεν, εἶπεν ὁ Ἴβ, καὶ θὰ ζήσωμεν ἐδῶ μέχρι τέλους. Οἱ Κερανδάλ ἐδῶ θ' ἀποθάνουν.

Ὁ Κορεντίνος ἐστράφη πρὸς τὸν ἀδελφόν του.

— Καλὰ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὲ τί θὰ ὑπανδρεύσωμεν τὴν ἀδελφὴν μας ;

— Θὰ μείνῃ μαζύ μας. Δὲν εἶναι ἀλήθεια Ἀγνή ;

— Βέβαια.

Ἡ Ροζίνα εἴλκυεν ἐκ τοῦ ὀβελοῦ τὴν χῆνα, προσέχουσα εἰς ὅ,τι ἐλέγετο.

— Βέβαια, εἶπεν, ἂν εἶχε τὴν περιουσίαν τῆς δεσποινίδος Καικιλίας θὰ ὑπανδρεύετο εὐκολώτερα.

— Οἱ γαμβροὶ δὲν θὰ ἔλειπον, εἶπεν ὁ μικρὸς Ζοσίλ. Εἶναι τόσον πλουσία ἡ δεσποινίς τοῦ Σαὶν-Ζιλδὰς !

— Καὶ ὦραία, προσέθηκεν ἡ Ἀγνή.

— Ὀλιγώτερον ἀπὸ σὰς, ἀνέκραξεν ὁ ἐνωμοτάρχης.

— Ἐλησμόνουν τὴν εἰδησίην μου, εἶπεν ὁ ἱερεὺς.

— Τί σκέπτεσαι λοιπὸν, παππᾶ ; ἡρώτησεν ὁ Κορεντίνος.

— Ἐμαθα κατὶ σπουδαῖον ἀπὸ τὸν συνάδελφόν μου τοῦ Σαὶν-Ζιλδὰς.

— Τί λοιπὸν ;

— Ἡ δεσποινίς Καικιλία θὰ ὑπανδρευθῇ.

Ὁ Κορεντίνος καὶ ὁ Ἰάκωβος ἀνεσκήρτησαν καὶ ἠτένισαν ἀλλήλους.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι κεραυνὸς ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν των.

[Ἐπεται συνέχεια].

* Κ.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Ὁ Φρειδερίκος ἐφώρμησε κατ' αὐτῶν ὡς μαινόμενος.

Δύο τάγματα, τὸ ρωμαϊκὸν καὶ τὸ ἀνατολικόν, μὴ δυνηθέντα ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἐφοδὸν, ἐκλονίσθησαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

Ὁ Φρειδερίκος, καταδιώκων αὐτά, ἐφθασεν εἰς τὸ μέρος, ἔνθα ἦτο τὸ ἀμάξιον, ἐφόρευεν ἰδίᾳ χειρὶ τοὺς βόας καὶ ἤρπασε τὴν σημαίαν.

Ἐν τούτοις, ἡ ἑτέρα πτέρυξ τοῦ μεδιολανικοῦ στρατοῦ κατατροπώσασα τοὺς ἐχθροὺς, ἐπανήρχετο εἰς τὸ στρατόπεδον. Μαθοῦσα τὰ περὶ τοῦ ἀμαξίου, πλήρης θάρρους, ὡς ἐκ τῆς προσφάτου νίκης, ὤρμησε κατὰ τοῦ νικητοῦ Φρειδερίκου. Οὗτος ἀντέστη ἐπὶ μακρόν· ἀλλ' ἐπὶ τέλους, μὴ δυνάμενος ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἀκαταπατήθητον ἐκείνην ὁρμήν, ἐτραπήν εἰς ἐπαίσχυντον φυγὴν, καταλιπὼν ὅπλα καὶ αἰχμαλώτους.

Ἄν καί, κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους, ἐμάχοντο ἰσοδύναμοι στρατοὶ ἀμφοτέρωθεν καὶ εἰς τὴν ἀνδρείαν μόνην ἀπέκειτο ἡ τῶν μαχῶν ἐκβασις, ἡ ἰταλικὴ ἀνδρεία θὰ ὑπερῖσχε βεβαίως. Ἀλλὰ, κατὰ τὸ ἐπὶ ἔτος, ἑκατοντακισχίλιοι Γερμανοί, διαβάντες τὰς Ἀλπεῖς, ἐνίσχυσαν τὸν στρατὸν τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις ἐπέδραμεν αὐτῇ τὴν χώραν τοῦ Μεδιολάνου. Φοβερὰ ὑπῆρξεν ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐπενεχθεῖσα φθορά. . . Τῶν αἰχμαλώτων ἀπέκοπτε τὰς χεῖρας! . . .

Ἐπὶ τέλους, ἀπὸ διέπραξεν ἀπείρους ὀμότητας, ἐπολιόρκησεν αὐτῇ τὸ Μεδιόλανον.

Ἡ σπάνις τῶν τροφίμων δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπέλθῃ τοῖς πολιορκουμένοις, — εἴτε διότι δὲν ἡδυνήθησαν οὗτοι, εἴτε διότι παρημέλησαν νὰ προμηθευθῶσιν ἐγκαίρως τροφάς.

Οἱ Μεδιολανοὶ ἐζήτησαν νὰ συνθηκολογήσωσιν· ἀλλ' ὁ Φρειδερίκος ἀπήντησεν αὐτοῖς, ὅτι μόνον ἄνεν ὄρων ἐδέχετο τὴν παράδοσιν τῆς πόλεως.

Οἱ εὐπατρίδαι ἀπεφάσισαν ν' ἀποθάνωσι μάλλον· ἀλλ' ὁ ὄχλος στασιάζας ἐξηνάγκασεν αὐτοὺς νὰ ἐνδώσωσιν. Ἐντεῦθεν ἀρχεται ὁ οἰκτρὸς τῆς πόλεως ἐκείνης ὄλεθρος, ὃν προθύμως θὰ ἐξιστοροῦμεν, ἂν μὴ πλεῖστα σπουδαῖα γεγονότα ἀπελείποντο ἡμῖν πρὸς διήγησιν.

Ἡ ἀποτειχίσις τοῦ Μεδιολάνου ἐξετελέσθη ὑπὸ ἰταλικῶν χειρῶν. . . ἀπανθρωπότερον δὲ δὲν θὰ ἐξετέλουν αὐτὴν αὐτοὶ οἱ ἐχθροί.

Τοιαύτη ἦτο ἡ φιλοπατρία τῶν πατέρων μας! . . . Λέγω δὲ τοῦτο, ὅπως ἀποδείξω, οὐχὶ ὅτι ἡμεῖς εἰμεθα καλλίτεροι ἐκείνων. . . ἀλλ' ὅτι καὶ ἐκεῖνοι δὲν ἦσαν ἡσσον ἡμῶν κακοῦργοι. . . καὶ ὅτι πάντες — καὶ ἐκεῖνοι καὶ ἡμεῖς — εἰμεθα ἄνομοι! . . .

Ἐκτοτε ἡ κυβέρνησις τοῦ Φρειδερίκου ἤρξατο καθισταμένη βρεῖα ταῖς πλείσταῖς τῶν λομβαρδικῶν πόλεων. . . Οὐδεμία τούτων ἡλπίζεν ὅτι ἡδύνατο ν' ἀνθέξῃ μόνη. . . συνηνωμένοι ὅμως ἴσως θὰ ἀπεπειρῶντο τοῦτο μετὰ τινος ἐλπίδος ἐπιτυχίας. . . καὶ τὸ ἀπεπειράθησαν. . .

Ἡ Βερῶνη ἐποίησε πρώτη τὴν τοιαύτην πρότασιν.

Τὸ Πατάιον, ἡ Βικεντία, τὸ Τρεβίζον, ἀπεδέξαντο δευτέραι αὐτήν. . . μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ ἡ Ἡνεντία.

Ὁ Φρειδερίκος, ὅστις εἶχεν ἀπέλθῃ εἰς

Γερμανίαν, ἔνεκα στάσεώς τινος, κατήλθεν αὐθις εἰς Ἰταλίαν, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην διὰ τῆς Καμονικῆς κοιλάδος, ὅπως ἀποφύγῃ τοὺς Βερωνάιους.

Οἱ κάτοικοι τῆς Βερωναίας Μάρκας, τῆς Μαντούης, τῆς Κρεμώνας, τῆς Βρεσκίας, τῆς Βεργάμου, τῆς Φερράρας καὶ τοῦ Μεδιολάνου, ἐν συνεδίῳ συκληθέντι ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου τῆς Ποντίδας, ὤμοσαν νὰ μὴ καταθέσωσι τὰ ὅπλα, ἄχρις οὐ ἤθελον ἀνακτῆσθαι τὰ καταπατηθέντα δικαιώματά των. Ὁ Φρειδερίκος, ἀποφεύγων τὴν ἀπόδοπτον ταύτην καταιγίδα, ἀπῆλθεν εἰς Ρώμην, ἧς μέρος παρέδωκεν εἰς τὰς φλόγας, εἴτα ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Νεαπόλεως.

Ἀλλὰ τοῦ λιμοῦ καταστρέψαντος τὸν στρατὸν του, διήλθε, δίκην φυγάδος, τὴν Λούκκαν καὶ ἐπορεύθη εἰς Ποντρέμοι, οὗτινος ὅμως οἱ κάτοικοι ἀντέστησαν κατ' αὐτοῦ, ἀπειλήσαντες νὰ τὸν συλλαβῶσι. Τῇ βοήθειᾳ τοῦ μαρκησίου Μπλασπίνια, κατῴρθησεν ἐπὶ τέλους νὰ σωθῇ εἰς Γερμανίαν.

Ὁ κατ' αὐτοῦ σύνδεσμος, ἰσχυρότερος ὅσημέραι γινόμενος, ἀνήγειρε μετὰ τῆς χώρας τῆς Παύλας καὶ τῆς τοῦ κόμητος τοῦ Μομφόρτ, ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Τανάρου εἰς τὸν Βορμίδαν, καὶ ἐπὶ ἐδάφους ἱλυόεντος καὶ εὐμαλάκτου, πόλιν, ἣν πρὸς τιμὴν τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου ἐκάλεσεν Ἀλεξάνδρειαν.

Ὁ Φρειδερίκος, ὀργισθεὶς λίαν ἐπὶ τούτῳ καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐστρατεύσῃ αὐτοπροσώπως, ἐπεμψε πρὸς καταπτολὴν τῆς στάσεως τὸν τοποτηρητὴν αὐτοῦ Χριστιανὸν ἀρχιεπίσκοπον Μχεντίας, ὅστις μετὰ τινὰ κατορθώματα, ἅτινα θὰ ἦτο ἀξία ἀφηγήσεως, ἂν ἐξετελοῦντο διὰ τοῦ θάρρους ἐκείνου, ὅπερ δεικνύει ὁ ληστῆς ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἐπολιόρκησε τὴν Ἀγκῶνα.

Οἱ Ἐνετοί, ἀποχωρισθέντες τοῦ Λομβαρδικοῦ συνδέσμου, ἠνώθησαν μετὰ τοῦ Χριστιανοῦ καὶ προσέβαλον τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης.

Οἱ πολιορκούμενοι ἀπεδείχθησαν τότε ἀληθεῖς κληρονόμοι τῆς ἀρχαίας εὐκλείας καὶ ἀξιοὶ υἱοὶ τοῦ λατινικοῦ αἵματος. Προσβληθέντες, ἀντέστησαν· προσβαλόντες, ἀπέκρουσαν.

Κατὰ τινὰ ἐξοδὸν, διασπείραντες τοὺς ἐχθροὺς, κατεδίωξαν αὐτοὺς μετὰ τοσαύτης ὁρμῆς, ὥστε οὗτοι φυγόντες κατέλιπον εἰς χεῖρας των ἕνα πύργον.

Ἡ μηχανὴ αὕτη, καίπερ ἐκ ξύλου, ἦτο ἰσχυροτάτη καὶ πλήρης ἐνόπλων, οὔτινες ἐφαίνοντο ἔχοντες ἀπόφασιν νὰ ὑπερασπίσωσιν αὐτὴν ἄχρι τῆς τελευταίας τοῦ αἵματος των ρανίδος. Πάντες ἐδίσταζον. Ὁ βέβαιος ἐκεῖνος κίνδυνος ἐνέπνεεν αὐτοῖς τρόμον.

Ἀλλ' ἡ Στουμάρα, γενναία ἀριστοκράτις, αἰσχυνθεῖσα ἐπὶ τῇ δειλίᾳ των, ἤρπασε δαυλὸν καὶ ὁρμήσασα κατὰ τοῦ πύργου ἔθετο πῦρ εἰς αὐτόν. Ἐμεινε δ' ἐκεῖ, ἄχρις οὐ εἶδε τὰς φλόγας διαδοθεῖσας καὶ ἐπεισθῇ ὅτι ἡ φοβερὰ μηχανὴ δὲν θὰ ἐσώζετο πλέον.

Ἡ τόση γενναϊότης μικροῦ ἐδέησε ν' ἀποβῇ ματαία, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν τροφίμων.

Οἱ πολιορκούμενοι, ἀπὸ κατηνάλωσαν πάντα τὰ πρὸς τροφήν καταλλήλα, ἤρχισαν νὰ τρώωσι δέρματα, βδελυκτὰ ζῶα καὶ ἀκαθαρσίας. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, καὶ ταῦτα ἐξέλιπον.

Οἱ ἀγαθοί, οὔτινες πάντοτε εἶναι οἱ ὀλίγοι, περιέμενον ἐγκαρτεροῦντες τὸν λιχνατον. Οἱ πονηροί, οἱ τοσῶν περισσοτέρων προσκολλώμενοι εἰς τὴν ζωὴν, ὅσῳ περισσότερον ἀξέζουσι τὸν θάνατον, ἔστασιασαν, θορυβοῦντες καὶ ἐναντιούμενοι κατὰ παντὸς ἀντιλέγοντος. Αἰρνης γέρων τις τυφλός, ἐγερθεὶς, ἀπὸ νύχαρίστησε τὸ Θεόν, διότι τυφλὸς ὢν δὲν ἐβλεπε τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοῦ ἐξετελισμοῦ καὶ τῆς ἀτιμίας, ἥλεγξε τοὺς λαλοῦντας περὶ παραδόσεως, ἔπεισεν αὐτοὺς ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ τῶχαι συγγνώμης παρὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἀπέδειξεν ὅτι ἡδύνατο ἐτι νὰ σωσῶσι τὴν πόλιν, ἀντιστάμενοι, διότι ὁ Θεός, ἡ παρηγορία τῶν δυστυχῶν καὶ ὁ ἀντιλήπτωρ τῶν ἐν συμφορᾷ, δὲν ἐπεφύλασεν αὐτοῖς βεβαίως ἀρνεῖντο ὄλεθρον, ἥρκει ν' ἀναθέσωσιν τὰς ἐλπίδας των εἰς αὐτόν, τὸν θραύοντα τοὺς ὀδόντας τοῦ λέοντος καὶ ἀφαιρῶντος τὸ δηλητήριο τοῦ ὄφεως.

Ὁ ὄχλος ἐσιώπη. Οἱ συνετώτεροι, ἐπωφελήντες τὴν περίστασιν, συνήθροισαν ὅσα χρήματα ἡδυνήθησαν καὶ ἐφόρτωσαν αὐτὰ ἐπὶ λέμβου, ἐφ' ἧς ἐπιβάντες τολμηροὶ καὶ πεπειραμένοι ἄνδρες διηλθὼν ἀβλαβεῖς διὰ τῶν ἐνετικῶν γαλερῶν, ἐφθασαν εἰς τὸν Γουλλιέλμον Μαρκεσέλλαν, ἀρχηγὸν τῶν τῆς Φερράρας Γουέλφων, καὶ ἔπεισαν αὐτόν νὰ σπεύσῃ εἰς βοήθειαν τῆς πολιορκουμένης πόλεως.

Ἐν τούτοις, ἡ πείνα εἶχε καταστῇ ἀνυπόφορος ἐν Ἀγκῶνι. Γυνὴ ἀριστοκράτις, ἐξῆλθε γειτονικῆς οἰκίας, ὅπου εἶχε ζητήσῃ ματαίως τεμάχιον ἄρτου, ὅπως ἐνίσχυθεῖσα δυνηθῇ νὰ γαλουχήσῃ βρέφος, ὅπερ ἔφερεν ἐν ταῖς ἀγκάλας. . . Τὸ βρέφος, εὐσαρκὸν καὶ ὠραῖον, ἐκοιμάτο στηρίζον τὴν ἀβρὰν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς μητρός του, ἧτις ἐβλεπεν αὐτὸ μετ' οἴκτου. Θὰ ἐξύπνα τὸ ἄθῳν ἐκεῖνο, ἀλλὰ δὲν θὰ εὗρισκεν ἐν τοῖς κόλποις τῆς τὴν ἀναγκαιοῦσαν αὐτῷ τροφήν! . . .

Ἡ μήτηρ ἐβάδιζε βραδέως καὶ κλονουμένη. . . Αἰφνης προσέκοψεν ἐπὶ τινος πράγματος, ὅπερ εὗρεθι μετὰ τῶν ποδῶν τῆς. . .

Ἦτο στρατιώτης, ὅστις ἔκειτο ἡμιθανὴς ἐκ τῆς πείνης.

— Ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν, εἶπεν αὐτῷ, τρέφομαι δι' ἐβρασμένων δερμάτων, καὶ δὲν ἔχω σχεδὸν γάλα διὰ νὰ θρέψω τὸ τέκνον μου. . . Καὶ ὅμως ἐγέροθι. . . καί, ἂν ἐν τοῖς μαστοῖς μου εὕρηται, σοὶ τὸ προσφέρω προθύμως χάριν τῆς πατρίδος.

Ὁ στρατιώτης, ἀνυψώσας τὰ βεβαρημένα ὄμματα του, εἶδε τὴν εὐγενῆ γυναικα. ἡ αἰσχύνῃ ἐπανάφερε τὸ ἐρύθημα

ἐπὶ τοῦ προσώπου του καὶ ἐνίσχυσε τὸ ἐξηντημένον σῶμά του.

Ἡ γέρθη, ὤρμησε κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐφόνευσε πολλούς, καὶ ἐπὶ τέλους ἔπεσε καὶ αὐτὸς κατακοπείς.

Ὁ Γουλιέλμος Μρκεσέλλας, διὰ τῶν χρημάτων τῶν πολιορκουμένων, συναθροίσας ἀνδρας καὶ τροφίμα, ἀφίκετο εἰς Φαλκονιάρε, εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων μιλίων ἀπὸ τῆς πολιορκουμένης πόλεως. Ἐκεῖ ἔμεινε, ἄσχοις οὐ ἐπὶ τῆς νύξ. Τότε διέταξε τοὺς στρατιώτας του ν' ἀνκρήσῃσι πυρσοὺς ἐπὶ τῶν λογχῶν των καὶ ὤρμησε βοῇ μεγάλη πρὸς τὴν πόλιν.

Οἱ πολιορκούμενοι ἀπήντησαν. Ὁ Χριστιανὸς τρημάξας ἔρυσεν εἰς τὰ Πικεντικὰ ὄρη, καὶ εἶτα εἰς τὸ δουκάτον τοῦ Σπολέτι... οἱ δ' ἔνεντοι ἀπῆλθον ἐπίσης...

Ἡ Ἀγλὼν ἐσώθη... τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1174 Ὁ Φρειδερίκος, ἀναχωρήσας ἐκ Γερμανίας καὶ διαβὰς τὸ ὄρος Κενθιον, συννηῶν μετὰ τοῦ τοποτηρητοῦ του Χριστιανοῦ. Διερχόμενος, ἐπυρπόλησε τὴν Σουζαν. Εἶτα κατέλαβε τὸ Ἀστι καὶ ἐπολιόρκησε τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ἡ ἄμυνα τῆς πόλεως ταύτης εἶναι ἀξία ὅπως ἱστορηθῇ διὰ μακρῶν. Ὑπῆρξε στρατιωτικὸν κατόρθωμα, ὅπερ δέον νὰ ἐξυμνηθῇ, ἐπίσης καὶ οἰονόηποτε ἄλλο τῶν ἀρχαίων ἢ τῶν νεωτέρων χρόνων... διότι, ἂν οἱ Ἴταλοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦσαν κκαυργοί, ἡδύναντο ὅμως καὶ εὐκόλως νὰ δείκνυνται γενναῖοι.

Ἡ Ἀλεξάνδρεια, προστατευομένη μόνον ὑπὸ ὄχθου ἐκ χώματος μὴ καλῶς ἔτιστερου, ἀπέκρουσε τὸν αὐτοκράτορα, ἀποδειξάσα αὐτῇς ὅτι τὰ στήθη τῶν ἐχόντων ἀπόφκιν ν' ἀποθάνωσιν πολιτῶν εἶναι ὁ ἀριστος τῶν προμαχόνων ἐνὸς λαοῦ.

Ὁ Φρειδερίκος κατέφυγεν εἰς τὴν προδοσίαν, ἀλλ' ἀτιμίαν μόνον ἐκέρδησε. Ἀποκρουσθεὶς ἐπικνελημένως, ἠναγκάσθη μετὰ τέσσαρας μῆνας νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν καὶ ν' ἀποσυρθῇ εἰς Παύλιν...

Τῷ 1176. Βεῖμνος ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μυχδεμβούργου, Φίλιππος ὁ ἐπίσκοπος τῆς Κολωνίας καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἱεράρχαι, ἀγοντες πολυκριθμούς στρατιάς, ἦλθον διὰ τῆς χώρας τῶν Γριγιόνων καὶ τῆς Κισθέννας, πρὸς βοήθειαν τοῦ αὐτοκράτορος...

Τὴν 29 Μαρτίου, ἐγένετο ἡ μάχη τοῦ Λενιάου.

Ἡ χώρα αὕτη, κειμένη μετὰ τοῦ Ὀλόνα καὶ τοῦ Τικίνου, παρὰ τὴν ἄγρυσαν εἰς τὴν Μείζονα Λίμνην, κατεῖχετο ὑπὸ τῶν Μεδιολανῶν, ὡς παρέχουσα ἀρίστας ἀμυντικὰς θέσεις, καὶ οὐ μακρὰν πρὸς ἐπίθεσιν εὐρυτάτας πεδιάδας, ἐν αἷς δύνανται νὰ ἐνεργήσῃσι πολυάριθμοι στρατοί.

Ὁ Φρειδερίκος ἐστρατοπέδευσε ἐν Καριάτῃ, μικρᾷ κώμῃ, ἀπεχούσῃ ἡμισυ περιπίου μίλλιον τοῦ Φνιάνου, ὅπου ἦτο ἀρχαῖον μοναστήριον, ἀνεγερθὲν ὑπὸ τῆς μακκρίτιδος βασιλείσσης Θεοδολίνδας. Μετὰ τῶν Μεδιολανῶν, συνεστράτευον εἰς ἐκ τῆς Βρεσκίας, Πλακεντίας, Νοβάρας, Λόδι καὶ Βερκελλας σύμμαχοι μετὰ δὲ

τῶν Γερμανῶν, οἱ ἐκ Κώμου καὶ Παύλας, καὶ ὁ μαρκήσιος τοῦ Μουπερράτου.

Τὴν πρωίαν, 700 λουβερδοὶ ἱππεῖς ἐξεστράτευσαν κατὰ τοῦ Φρειδερίκου, ὅστις ἔπεμψε κατ' αὐτῶν 500 τῶν ἱππέων του, ... οὕτω δὲ ἤρξατο ἡ μάχη... ἐμάχοντο γενναίως ἀφορτέρωθεν, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ Γερμανοὶ ἦσαν οἱ καλύτεροι τῶν τῆς ὕψηλίου ἱππέων, οἱ δὲ Ἴταλοι ἡλύνοντο ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν... Ἀλλ' οἱ Γερμανοὶ, νέας λαμβάνοντες ἀπαύστως ἐπικουρίας, διέρρηξαν ἐπὶ τέλους τὰς τάξεις τῶν Ἰταλῶν καὶ ἔτρεψαν αὐτοὺς εἰς φυγὴν... Οἱ νικηταί, ἀντὶ νὰ περιμείνωσι συνησπισμένοι τὰς ἄλλας ἐχθρικές δυνάμεις, ἤρξαντο νὰ καταδιώκωσι τοὺς ἡττημένους, καὶ συναντήσαντες καθ' ὁδὸν στήφη τινὰ ἐκ Βρεσκίας, προσέβηλον ἐπίσης καὶ ταῦτα καὶ τὰ διεσκόρπισαν. Ὁ αὐτοκράτωρ, καίπερ ἀποδοκιμάσας τὴν ἀκίρον ταύτην καταδίωξιν, ἠέλησεν ὅμως νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν ταραχὴν, ἣν αἱ πρῶται ἐκεῖναι κινήσεις εἶχον προξενήσῃ εἰς τὰ λουβερδικὰ τάγματα, καὶ ἐπετέθη μετὰ τοῦ κυρίου σώματος τοῦ πεζικοῦ του κατὰ τῶν φρουρούντων τὸ ἀμάξιον, οἷτινες περιελθόντες εἰς ἀταξίαν ὑπεχώρησαν φεύγοντες σχεδόν.

Ὁ Φρειδερίκος ἐπροχώρησεν, ἀπωθὼν ἐρρωμένους τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἠπειλεῖ νὰ κυριεύσῃ τὴν σημαίαν.

Τότε ἐννεακόσιοι νέοι ἱππεῖς ἐκ τῶν εὐπατριδῶν, — οἱ καλούμενοι: Λοχος τοῦ Θανάτου — οἷτινες ἀπετέλουν τὴν ἐφεδρίαν καὶ εἶχον ὁμότη πάντες ἢ νὰ νικήσωσιν ἢ ν' ἀποθάνωσιν, ἰδόντες τὸν κίνδυνον, ἀρίππευσαν ἐπικαλεσθέντες δὲ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἁγίους Πέτρον καὶ Ἀμβρόσιον καὶ ἐπαναλαβόντες γεγυμνασμένη τῇ φωνῇ τὸν ὄρκον των, ὤρμησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ... Ὁ Φρειδερίκος, ἀποκρουσθεὶς, ἐπανελάβε τὴν ἐφροδον, ἀλλ' ἀπεκρούσθη αὐτῇς. Ἐστράφη πρὸς τοὺς στρατιώτας του, ὅπως τοὺς ἐνθαρρύνῃ, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν ἤδη ἀποτεθαρρημένοι... ἀμπεταλαντεύοντο... Παρὰ τὴν ἀντιθέωσιν εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν ἐχθρῶν, ἐτράπησαν εἰς ἀτακτον φυγὴν.

Καὶ αὐτὸς ὁ Φρειδερίκος, πεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ συμπαρασυρθεὶς ἐν τῇ φυγῇ ἐκείνη διέτρεξε μέγαν κίνδυνον.

Ἡ μάχη τότε μετεβλήθη εἰς οἰκτρὰν σφαγὴν φευγόντων.

Πολλοὶ ἐρρυνεύθησαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, πλείστοι δὲ ἐπνίγησαν ἐν τῷ Τικίνῳ.

Οἱ ἐκ τοῦ Κώμου, ὡς προδόται, ἐσφάζοντο ἀνηλεῶς. Μόλις δ' ἐχαρίζετο ἡ ζωὴ εἰς τοὺς Γερμανοὺς αἰχμαλώτους. Εἰς χεῖρας τῶν Λουβαρδῶν περιήλθεν ὁ αὐτοκρατορικός θησαυρός, ἡ ἀσπίς, ἡ σημαία, ὁ σταυρὸς καὶ ἡ λόγχη αὐτοῦ τοῦ Φρειδερίκου, περὶ οὗ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας οὐδὲν ἐγινώσκετο...

Ἡ ἐν Κώμῳ μάλιστα αὐτοκράτειρα ἐθρήνησεν αὐτὸν ὡς νεκρὸν καὶ ἐπενθηφόρησεν.

Ὁ Φρειδερίκος ὅμως ἔζη. Αἰχμαλωτι-

σθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκ Βρεσκίας μετρηφίσθη εἰς ἐπαίτην καὶ ἀπέδρα εἰς Παύλιν, φέρων τὸ αἶσχος τῆς ἡττης. Ἐφρόνισεν ὁ ἀλαζὼν ἐκεῖνος ἀναγκαζόμενος ν' ἀνομολογήσῃ τὴν ἡττάν του. Ἀλλὰ τὰ γεγονότα ἦσαν ἰσχυρότερα αὐτοῦ. Ὅθεν ἔπεμψε πρεσβευτὰς εἰς Ρωμὴν, φέροντας προτάσεις εἰρήνης, ἣν τότε ἐζητεῖτο τόσῳ εἰλικρινῶς, ὅσῳ δολίως πρότερον εἶχε συνολογήσῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ Ἑλλήνου — πατρὸς τοῦ θηριώδους Ἑλλήνου δὲ Ρόμανο — καὶ τοῦ Ἀνσέλμου — πατρὸς τοῦ Βουόζου Δοάρα — ἐπ' ὀνόματι τοῦ Λουβαρδικῆ συνδέσμου.

Ἀπεφασίσθη νὰ συγκληθῇ συνέδριον ἐν Βονωνίᾳ, — εἶτα ὅμως ἐπροτίμησαν τὴν Ἑνετίαν — ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ προσέλθῃ ἐκεῖ ὁ αὐτοκράτωρ, ἢ μετὰ τὴν συνολογήσιν τῆς εἰρήνης. Οἱ πληρεξούσιοι δὲν συνεφώνουν. Ἀντὶ τῆς εἰρήνης, ἐπροτάθη ἀνακωχὴ δεκαπέντε ἐτῶν μετὰ τοῦ Πάπα καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Σικελίας, ἐξ δὲ ἐτῶν μετὰ τοῦ Λουβαρδικῆ συνδέσμου. Ὁ Φρειδερίκος ἐζήτησε νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ μέρος, ἐνθα συνήρχετο τὸ συνέδριον, καὶ ταῦτοχρόνως, χωρὶς νὰ περιμείνῃ ἀπάντησιν, καταλιπὼν τὴν Πομπόζαν, κώμην ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ραβέννης, ἀφίκετο εἰς Κισζαν. Πολλοὶ τῶν Ἑνετῶν θορυβοῦντες ἀπῆλθον νὰ γίνῃ δεκτὸς ἐν τῇ πόλει.

Ἀλλ' ὁ Πάπας καὶ οἱ πρεσβευταὶ τῆς Σικελίας ἐπέμενον ὅτι ὤρειλε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς συμφωνίας, καὶ ἢ ν' ἀποδεχθῇ καὶ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀνακωχὴν, ἢ ν' ἀπέλθῃ, προστιθέμενοι ὅτι, ἂν οἱ πολλοὶ ἤθελον νὰ τὸν δεχθῶσιν, αὐτοὶ θ' ἀπῆρχοντο ἀμέσως, διζμαρτυρούμενοι κατὰ τῆς τοιαύτης καταφανοῦς παραβιάσεως τοῦ διεθνοῦς δικαίου.

Ἐπὶ τέλους, ὁ Φρειδερίκος, διὰ τοῦ κόμητος Ἑρρίκου Δεσσάου, ἀπεδέξατο τὴν ἀνακωχὴν, τὴν 6 Ἰουλίου 1177. Μετ' ἧς ἡ Ἑνετικὴ Γερουσία προαπεκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ δόγης Σιβαστιανὸς Ζιάνης τὸν ὠδήγησε μετὰ μεγάλων τιμῶν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἐκεῖ ὁ αὐτοκράτωρ, συναντήσας τὸν Πάπαν, — καθ' ἧς ἱστοροῦσιν οἱ παλαιοὶ χρονογράφοι — ἐκδυσάμενος τὴν αὐτοκρατορικὴν πορφύραν, ἐξέτεινε αὐτὴν χαμαὶ καὶ ἐγονυπέτησεν, ὥσπερ θέλων νὰ ἀπασθῇ τὸν πόδα τοῦ Ποντίφηκος Ἀλεξάνδρου, ὅστις ὅμως, θεὸς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τραχήλου του ἀνέκραξεν:

— Ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσει καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.

Τοῦ δὲ Φρειδερίκου εἰπόντος:

— Οὐ σύ, ἀλλ' ὁ Πέτρος.

Ὁ Πάπας ἀπεκρίνατο:

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ τοποτηρητὴς τοῦ Πέτρου.

Τοῦτο, καίπερ φαίνεται ἔτι ἐξωγραφημένον ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς μεγάλης αἰθούσης τοῦ Συμβουλίου ἐν Ἑνετίᾳ, οἱ νεώτεροι ἱστορικοὶ χαρακτηρίζουσιν ὡς μῦθον, χωρὶς ὅμως νὰ φέρωσι καὶ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζουσι τὸν ἰσχυρισμὸν

αὐτῶν τοῦτον, — καθ' ὅσον τοῦλάχιστον ἐγὼ γινώσκω.

Τὰ ἔτη τῆς ἀνγκωχῆς παρήλθον, χωρὶς νὰ συμβῇ τι ἄξιον μνείας. . . ἐπέστη δ' ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἐμελλον νὰ ἐπαναληφθῶσιν αἱ ἐχθροπραξίαι.

Ὁ Φρειδερίκος, ἀπελπισθεὶς ὅτι θὰ κατάρθου τι ἐν Ἰταλίᾳ καὶ πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἑρρίκου τοῦ Ζ', συμβουλευσάντος αὐτῷ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀνγκωχὴν εἰς διαρκῆ εἰρήνην, ἀπέστειλεν εἰς τὸ ἐν Πλακεντίας συνέδριον τὸν ἐπίσκοπον τοῦ Ἀστί Γουλλιέλμον, τὸν Ἑρρίκον, τὸν Θεοδώριχον καὶ τὸν Ροδόλφον, ὅπως διαπραγματευθῶσι τοὺς ὅρους, καθ' οὓς ἐμελλε νὰ συνομολογηθῇ ἡ τῆς εἰρήνης συνθήκη.

Οὗτοι, συμφωνήσαντες ἐπὶ τῶν προκαταρκτικῶν ὅρων, προσεκαλεσαν τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐν Λομβαρδίᾳ δημοκρατιῶν εἰς τὴν ἐν Κωνσταντίᾳ διάλειψαν.

Ἡ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ συνομολογηθεῖσα συνθήκη τῆς εἰρήνης, διατηρουμένη ἐν τῷ κώδικι τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, εἶναι ἱστορικὸν μνημεῖον σπουδαιότατον, οὐχὶ τόσῳ διότι ἐπὶ μακρὸν ἐρρῶθιμις τὸ ἐν Ἰταλίᾳ διεθνὲς δικαίον, ἔσῳ διότι ἀποδεικνύει τὸν χαρακτῆρα τοῦ Βαρβαρόσσα.

Ἡναγκασμένος οὗτος νὰ ἐνδώσῃ, προσποιεῖται ὅτι δωρεῖ. . . καὶ μεθ' ὑπερηφανίας, ἥτις οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν νικητὴν θὰ ἤρμοζε, παραχωρεῖ πράγματα, ἅτινα μόλις δύναται τις ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ ἡττημένων, ἐνῶ ἡ συνέσις τῶν Λομβαρδῶν φαίνεται καταδῆλος ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, διότι ἀδιαφοροῦσαντες οὗτοι περὶ τῆς ἀλαζονίας τοῦ περυσιωμένου ὕψους ἀπέβλεψαν μόνον εἰς τὰ συμφέροντά των, ἀφίσσαντες αὐτόν, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, νὰ ξεθυμάνῃ, διὰ λόγων.

Τὸ προοίμιον τῆς ἐν Κωνσταντίᾳ συνθήκης ἔχει ἐπὶ λέξει ὧδε :

« Ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ ἀπειρος εὐμένεια τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐπιεικειᾶς συνειθίζει πάντοτε νὰ κυβερνᾷ τοὺς λαοὺς, παρέχουσα αὐτοῖς ἀπειθῶς εὐνοίας καὶ χάριτας, ὥστε — καίπερ ὀφείλουσα καὶ δυναμένη διὰ μεγίστης αὐστηρότητος νὰ τιμωρῇ τὰ ἐγκλήματα — προτιμᾷ νὰ κυβερνᾷ τὴν ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν διὰ τῆς εὐτυχοῦς ἡσυχίας τῆς εἰρήνης, καὶ διὰ τῶν συμπαθῶν αἰσθημάτων τῆς εὐσπλαγχνίας νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν αὐθάδειαν τῶν στασιαστῶν εἰς τὴν ὀφειλομένην πίστιν κτλ. »

Μετὰ τὸ πομπῶδες δὲ τοῦτο προοίμιον, ὁ αὐτοκράτωρ παραχωρεῖ πάντας τοὺς βασιλικοὺς φόρους καὶ τὰ δικαιώματα, ὅσα εἶχεν ἀποκτήσῃ ἐκ παραγραφῆς, τὰ τῆς στρατολογίας, τῆς ἐνισχύσεως τῶν τειχῶν, τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης. — καταργεῖ τὰς δημοπρασίας τῶν κτημάτων καὶ τὰς ἐπὶ βλαβῇ τῶν πόλεων παραχωρήσεις τιμαρίων. — συγκατατίθεται ὅπως ἐν περιπτώσει διαφορᾶς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τινος τῶν λαῶν, λύεται αὕτη δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπισκόπου. — καὶ ὑπόσχεται νὰ μὴ διαμὲν τόσον πολὺ ἐν τινὶ πόλει, ὥστε νὰ ἐπιβαρύνῃ αὐτήν.

Οἱ δὲ Λομβαρδοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ φέρωσιν ἐνώπιον τοῦ τοποτηρητοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ διοικητοῦ πᾶσαν ὑπόθεσιν, ἀφορῶσαν πρὸς μείζον τῶν 25 λιρῶν¹ καὶ νὰ καταβάλωσιν τοὺς πρὸς διατροφήν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀκολουθίας του ἀναγκαίους φόρους (φουδερί), τοὺς διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν καταλυμάτων (μανιουάτικο) καὶ τοὺς διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν γεφυρῶν καὶ τῶν ὁδῶν (παράτα) νὰ ἀνανεώσῃ δὲ ἀνὰ πᾶσαν δεκαετίαν τὸν ὄρκον τῆς πίστεως. Εἰς τοῦτο, μετὰ θυσίαν ἑνὸς καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμυρίου ἀνδρῶν, ἐν ἑπτὰ ἐκστρατείαις, κατέληξαν τὰ φιλοδύζα τοῦ Φρειδερίκου σχέδια, ἐν Ἰταλίᾳ.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΠΑΥΛΟΥ ΛΙΝΔΑΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΓΚ

[Συνέχεια]

ΙΒ'

Τὴν ἐπαύριον, πρὸς μεγίστην βεβαίως λύπην τοῦ καλοῦ Ἰγνατίου, ὁ Ριχάρδος διέταξε νὰ ἐτοιμάσωσι τὴν ἀμαξάν καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τῆς Ἑλένης διὰ τὸ Σπόδινιγ¹ οἱ θαλαμηπόλοι ἐμμενον εἰς « Ἀγιον Βαλεντίνον », ὅπου ὤφειλον νὰ περιμείνωσι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν κυρίων των.

Ὁ καιρὸς ἦν θυμῶσιος καὶ ἡ ἡμέρα ἐαρινή· μόλις ἐφθασαν ἐπὶ προγευματίαν καὶ ἀκέσως ἀπεφάσισαν νὰ περιηγηθῶσι τὰ περὶξ. ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν ἐρρῶθιμις τὸ δρομολόγιόν των.

Κατ' ἀρχὰς ἔλαβον τὴν κυκλοτερῆ ὁδὸν τὴν ἀγούσαν ἀπὸ τοῦ Στίφλερ Γιαχ εἰς τὸ ὕψωμα τοῦ Φερδινάνδου, καὶ ἥτις κατερχομένη εἰς τὸ Βόρμιο φθάνει μέχρι τοῦ Φελτῆ. Ἐσκόπευον νὰ ἀνέλθωσι μέχρι τοῦ Ὑψώματος τοῦ Φερδινάνδου καὶ ἡλιπίζον πρὸ τῆς ἐσπέρας νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Σπόδινιγ. Εὐθύμως συνδιαλεγόμενοι, ἐβάδιζον πλησίον ἀλλήλων, πότε τρυφερῶς ἐνηγκαλισμένοι καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τούτῳ ἀπομακρυνόμενοι ἀλλήλων.

Δὲν ἐπαύον ὁμῶς νὰ θαυμάζωσι πάντοτε τὰς ἐξαιρέτικας τῷ ὄντι τῶν Ἀλπεων καλλονὰς κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ ἔτους.

Ἐφ' ὅσον ἐπροχώρουν, ἐπὶ τοσοῦτον ἤβανον τὰ θέλητρα. Τὰ δάση τῶν ἐλάτων διεδέχοντο χιονοσκεπεῖς κορυφαὶ ὀρέων, εἴτα ἀπορρώγες βράχοι, οἵτινες μακρόθεν προσωμοιάζον μεθ' ἡθρία καὶ παράδοξα ἀντικείμενα.

Ὡραῖον ἦτο καὶ τὸ θέαμα, τὸ ὅποιον παρήχον τὰ ἀναγεννώμενα ρυάκια. Αἱ χιόνες καὶ οἱ πάγοι ἤρχιζον νὰ διαλύωνται, ὁ δὲ ἁρμονικὸς ἐκεῖνος ψιθυρὸς τοῦ κελαρύσματος τοῦ ρυακίου ἐπλήρου τὴν

¹ Ἡ λίρα τοῦ Μεδιολάνου ἰσοῦτο πρὸς 70 τσεκαβικὰς λίρας καὶ τι πλέον.

ἀτμόσφαιραν τῆς ἐρήμου καὶ μεγαλοπρεποῦς φύσεως τῶν Ἀλπεων.

Ἡ εὐθυμία των εἶχε πλέον φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον· ἀνέπνεον μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων των καὶ ἐβαδίζον χωρὶς διόλου νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἀνωφέρειαν. Τόσῳ δὲ μεγαλοφώνως ὠμίλουν καὶ ἐγέλων, ὥστε ἀναμφιβόλως θὰ τοὺς ἐξελάμβανέ τις ὡς παιδιὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἄτινα, ἐνθουσιῶντα διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποδεικτικοῦ των, σπεύδουσι νὰ τὸ ἐπιδείξωσιν εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν.

— Ἀ! Ριχάρδε, εἶπεν ἡ Ἑλένη, ἥς οἱ ὀφθαλμοὶ ἐσπινθηροβόλουν ἐκ τῆς χαρᾶς, πολὺ ἀμφιβαλλῶ, ἀγαπητέ μου, ἂν ὑπάρχουν πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι νὰ ἐπέρασαν τόσον εὐτυχεῖς ἡμέρας, ὅπως περνοῦμεν ἡμεῖς ἀπὸ τινος καιροῦ.

— Μὴ τὸ πολυλέγεις, ἀγαπητή μου· μετατόπισε, διότι εἶμαι ὀλίγον δεισιδαίμων.

— Αἱ! Ἀς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ κατόπιν, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἑλένη, ἐννοῶ νὰ ἀπολαύσω τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν τόσῳ φθοноῦσιν οἱ θνητοί· θέλω νὰ μοῦ μείνῃ ἡ ἀνάμνησις αἰωνίως ἐδῶ, εἰς τὴν καρδίαν. Ριχάρδε, ὑπέφερα πολλὰ, καὶ νομίζω ὅτι δικαιοῦμαι νὰ ἀπολαύσω μεθ' ὅλας τὰς αἰσθήσεις μου αὐτὴν τὴν ὀλίγην εὐτυχίαν. . . καὶ τώρα λοιπόν, πιάσε με, ἂν ἡμπορεῖς! . . . Χά! χά! . . .

Καὶ ἀποτόμως, χωρὶς κἂν νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν Ριχάρδον, ἐξερράγη εἰς γέλωτας, ὑπεγεύρασα δὲ ὀλίγον τὰ φορέματα αὐτῆς, ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὅλας δυνάμεσι.

Ἐν τούτοις ὁ Ριχάρδος, βέβαιος ὢν περὶ τῆς ὑπεροχῆς του, τὴν ἀφήκε νὰ προχωρήσῃ ἔτι περισσότερον. Οὐχ ἤττον, μετ' ἐκπλήξεώς του ἔβλεπεν ὅτι, ἂν καὶ τὰ φορέματά της τὴν ἡμπόδιζον, ἔτρεχε πολὺ περισσότερον, ἢ ὅσον ἐνόμιζεν. Ἐπροχώρει ἀδιαλείπτως, μόλις ἀναπνεύουσα, αἰρῆνης ὁμῶς, στραφεῖσα, παρετήρησε μετὰ τρόμου ὅτι τὸ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Ριχάρδου διάστημα εἶχεν ἐπαισθητῶς μειωθῇ. Κατ' οὐδένα ὁμῶς λόγον ἠνῶναι νὰ τὸν ἀφήσῃ νικητὴν· διό, καταβαλοῦσα τελευταίαν προσπάθειαν, ἐκέρδησε πάλιν ὀλίγον διάστημα. Μετ' ὀλίγον ὁμῶς, ἀπωλέασα τὴν ἰσορροπίαν, εὐρέθη ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ταύτοχρόνως κατέφθασεν αὐτὴν καὶ ὁ Ριχάρδος, ὅστις περίτρομος ἐγονυπέτησε πλησίον της.

— Διὰ τὸν Θεόν! ποῦ ἐκτύπησες;

— Ὡ! δὲν εἶνε τίποτε ἀπολύτως, σὲ βεβαιῶ.

Μόλις ὁμῶς ἀνέπνεεν ἐκ τοῦ κόπου. Αἱ παρειαὶ της ἐφλέγοντο.

Ὁ Ριχάρδος ἐν τοσοῦτῳ προσεπάθει νὰ τὴν ἀνεγείρῃ, ἐκείνη ὁμῶς τὸν ἡμπόδιζεν.

— Ἀ! μὰ ἐδῶ εἶνε ὥραϊα, κάθησε καὶ σύ, νά, ἐδῶ, πλησίον μου.

— Μήπως δυσκολεύεσαι νὰ σηκωθῇς, Ἑλένη; τὴν ἠρώτησεν ὁ Ριχάρδος, ὅστις δὲν εἶχεν ἐντελῶς ἡσυχάσει.